

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1230

van **ORRY VAN DE WAUWER**

datum: 12 mei 2023

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Geïntegreerd investeringsprogramma (GIP) 2023 Extra Containercapaciteit Antwerpen (ECA)

Jaarlijks maakt de Vlaamse overheid een basisrapport van de grote infrastructuurprojecten in de nota 'grote projecten en programma's'. Het basisrapport gaat daarbij in op grote projecten en programma's die in een gevorderd stadium zitten en waarvan de afbakening en het concrete voorwerp in voldoende mate werden vastgesteld. Een groot deel van de projecten zit reeds in de operationele fase. In de editie 2022 van deze nota worden 23 grote infrastructuurprojecten opgenomen.

Eén van deze grote projecten is het complex project ECA. Om de verwachte groei van containertrafiek tot 2030 in het havengebied Antwerpen op te vangen, wil de Vlaamse Regering extra mogelijkheden voor containerbehandeling op de Antwerpse Linkeroever creëren maar ook rekening houden met de leefbaarheid. Dit project bevindt zich momenteel in uitwerkingsfase. In het geïntegreerd investeringsprogramma (GIP) van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken worden alle investeringen van de verschillende entiteiten binnen het domein Mobiliteit en Openbare Werken gebundeld om een beter overzicht en vooral een betere afstemming te krijgen.

Graag vraag ik meer informatie over de investeringen die voor het project ECA opgenomen worden binnen het GIP 2023.

1. Welke investering wordt er gepland onder GIP nummer GIP003506/01 Complex project ECA ter waarde van 7.077.000 euro? Kan meer informatie over deze investering gegeven worden? Welke concrete kosten worden met dit budget betaald?
2. In de nota 'grote projecten en programma's - editie 2022' van de Vlaamse overheid staat vermeld dat voor het complex project ECA een bedrag van 2.241.000.000 euro exclusief btw wordt geraamd (onteigeningen, studie- en ontwerpkosten en bouwkosten).

Zijn er nieuwe ramingen of inzichten die deze raming bevestigen?

3. Is er een indicatie van de impact die de huidige inflatie en stijging van de prijs voor bouwmaterialen en grondstoffen zal hebben op deze raming?
4. Wat is de huidige stand van zaken binnen het project ECA?

5. Kan meer duiding worden gegeven in welke fase men momenteel zit binnen het proces van het complex project? Welke timing wordt verder vooropgesteld? Is het streefdoel 2030 nog haalbaar?

ANTWOORD

op vraag nr. 1230 van 12 mei 2023

van **ORRY VAN DE WAUWER**

1. Het totale bedrag dat opgenomen werd voor ECA valt uiteen in twee grote categorieën. Het gaat enerzijds om de aanbesteding van enkele voorbereidende werken en anderzijds om studies die de geïntegreerde onderzoeken en aanbestedingsdossiers van de deelprojecten Westelijke Ontsluiting Waaslandhaven (WOW) en Containercluster Linkerscheldeoever (CCL) moeten ondersteunen.
 - Voor de werken gaat het om: (1) voorbelasting Doeldokdam: Het betreft hier een terrein op het opgespoten gedeelte van het Doeldok waarop een stuk van de Westelijke ontsluiting zal komen te liggen. Om dit mogelijk te maken, moeten de terreinen verstevigd worden. De werken zijn gegund voor een bedrag van 2.176.479 euro incl. BTW. (2) Ter hoogte van het natuurgebied Drijdijk wordt een stuk van de bestaande bufferdijk reeds verlegd naar zijn definitieve positie. Zodoende wordt het natuurgebied een stuk groter. Deze werken werden gegund voor een bedrag van 1.058.607 euro incl. BTW.
 - Het resterend bedrag is voorzien voor drie opdrachten: diensten met betrekking tot het geïntegreerd onderzoek en het vergunningstraject, diensten met betrekking tot de opmaak van bestek voor de uitvoering en diensten met betrekking tot communicatie. De gedetailleerde ramingen maken we op voorhand niet openbaar. Dit strookt niet met de algemene principes van de wetgeving overheidsopdrachten. Het openbaar maken van de raming verzwakt onze positie als opdrachtgever en kan bovendien de vrije mededinging verstoren. Gezien eventuele buitenlandse inschrijvers mogelijks minder vertrouwd zijn met de informatiekkanalen via dewelke het antwoord op deze PV bekendgemaakt zal worden, speelt namelijk ook het aspect van de gelijkheid der inschrijvers.
2. Verschillende detailstudies zijn momenteel nog aan de gang. Een actualisatie van de kostprijs van bepaalde onderdelen wordt verwacht.
3. We verwachten dat een deel van de prijsstijging van grondstoffen en materialen en uitzonderlijk hoge inflatie die na 2021 optrad blijvend zal zijn. Dit wordt verwerkt in de actualisatie van de kostprijs die momenteel lopende is op basis van de resultaten van de detailstudies die in volle uitvoering zijn. Naast deze blijvende verhoging is er ook een aandeel van prijsstijging van materialen (zoals bijvoorbeeld staal voor maritieme infrastructuur) waarbij de hele hoge pieken terug werden afgevlakt (weliswaar op een hoger prijspeil dan januari 2021). Dit wordt mee opgevolgd via de prijsherzieningsformules van lopende contracten en wordt mee in rekening genomen bij de lopende actualisatie van de raming die beschikbaar zal zijn naarmate de detailstudies later dit jaar (gefaseerd) beëindigd worden.
- 4-5. ECA bevindt zich momenteel in de derde en voorlaatste fase van een complex project -de uitwerkingsfase. Binnen de uitwerkingsfase zitten twee van de drie deelprojecten momenteel in de voorbereiding richting besluitvorming. Het deelproject "westelijke ontsluiting Waaslandhaven" is dermate ver gevorderd dat een voorontwerp projectbesluit voor het parlementair reces realiteit kan worden. Daarna voorziet het decreet complexe projecten een adviesronde. Na de adviesronde (30-tal dagen) worden de adviezen verwerkt en een ontwerp projectbesluit voorbereid. Na beslissing van de Vlaamse Regering over het ontwerp projectbesluit zal dan een openbaar

onderzoek starten. De input vanuit het openbaar onderzoek zal opnieuw worden verwerkt, waarna een projectbesluit aan de Vlaamse Regering kan worden voorgelegd. Theoretisch is dit mogelijk eind 2024. Het deelproject "Containercluster Linkerscheldeoever" moet hetzelfde parcours (voorontwerp projectbesluit-ontwerp projectbesluit-projectbesluit) doorlopen, inclusief beide consultatierondes. Uit het voorlopige milieueffectenonderzoek voor de Containercluster blijkt alvast dat de bodem en het grondwater van een aantal locaties ter hoogte van het geplande nieuwe dok en de toekomstige logistiek/industriële terreinen PFAS bevatten. Gespecialiseerde onderzoekers brengen nu via bijkomende boringen in beeld hoe het precies staat met PFAS in het projectgebied. Omdat het nog wachten is op de finale resultaten van de extra PFAS-onderzoeken tot het einde van 2023, verloopt de adviesronde voor de Containercluster in twee fasen.

In de eerste fase wordt dit najaar een dossier voorgelegd dat klaar is behalve wat het aspect PFAS betreft. De adviesverleners kunnen zich in de eerste fase dus al uitspreken over alle andere belangrijke aspecten van CCL die al volledig onderzocht zijn, zoals mobiliteit, klimaat en lucht, geluid ...

In een tweede fase (eind 2023 – begin 2024) volgt er een nieuwe adviesronde voor CCL, op basis van een dossier dat vervolledigd is met alle informatie over PFAS. Dit wil zeggen dat de einddatum voor de realisatie van ECA een aantal maanden achteruitschuift omdat de Containercluster dient te wachten op het extra PFAS-onderzoek. Het derde en laatste deelproject "verlenging Noordzeeterminal" streeft niet naar een projectbesluit. Een omgevingsvergunning volstaat hier. Dit project bevindt zich momenteel in de studiefase. Het nautisch onderzoek concentreert zich bijvoorbeeld op de impact van de kaaiverlenging op de sluiswerking. Civieltechnische haalbaarheidsstudies zijn uitgevoerd. Qua mobiliteitsonderzoek ligt een masterplan ter studie dat de multimodale ontsluiting van de zone rond de Zandvliet- en Berendrechtssluisen zal behandelen.

Inzake timing wordt bekeken in welke mate de verlenging van de kaai op die plek gelijktijdig kan lopen met de uitvoering van de werken aan de Noordzeeterminal.